

Alpine Autokool

B-kategooria ja B1 alamkategooria mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekava (nii auditoorse kui ka veebipõhise õppetöö jaoks).

KINNITAN

01.01.2017

Igor Puusepp

Juhatuse liige

ÕT004391

Koolitusluba 6097 HTM

T 1.1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht	0.5 tundi
Moodul 1 maht	10 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja koolitajaõppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Seatakse koolitusele ühised eesmärgid
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Luua eeldused olukorrale, kus juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none">• teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;• teab õppetöö korraldust;• teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;• on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid
Õppimise korralduslikud alused	Aine teemadest räägitakse esimese loengu alguses. Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad aine temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditoorsete tundide maht 1 mooduli raames on 2. Auditoorse aktiivõppetunni sisu: <ul style="list-style-type: none">- täpsustatakse õppetöö sisu ja suhtlemist teooriaõpetajaga elektroonilises õppekeskkonnas.- käsitletakse juhi enesehinnangu, impulsiivse käitumise ja selle teadvustamise küsimusi.

	- räägitakse enda käitumise teadlikust jälgimisest ja riskeeriva käitumise vältimisest
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tunni ajal rõhutatakse õpilaste poolt esitatud küsimuste vajadust ning konspekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

T 1.2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht	0.5 tundi
Moodul 1 maht	10 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitakse pärast tundi "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Aidatakse õpilasel koostada individuaalne õppeplaani – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplaani
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • on valmis vastutama oma õppimise eest; • on koostanud individuaalse õppeplaani; • teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab
Õppimise korralduslikud alused	Aine teemadest räägitakse esimese loengu alguses. Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad aine temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditoorse tundide maht 1 mooduli raames on 2. Auditoorse aktiivõppetunni sisu: <ul style="list-style-type: none"> - täpsustatakse õppetöö sisu ja suhtlemist teooriaõpetajaga elektroonilises õppekeskkonnas. - käsitletakse juhi enesehinnangu, impulsiivse käitumise ja

	<p>selle teadvustamise küsimusi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - räägitakse enda käitumise teadlikust jälgimisest ja riskeeriva käitumise vältimisest
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Seletatakse, kuidas jõuda tulemuseni. Antakse tugevat motivatsiooni iseseisvaks tööks.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Koostada individuaalne õppeplan
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

T 1.3	Liiklus kui süsteem
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht	4 tundi
Moodul 1 maht	10 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Liiklus koosneb mitmest osast – tee, liikleja, sõiduk, seadusandlus – moodustades süsteemi. Süsteemi erinevad osad on vastasmõjus – muutused ühes kutsuvad esile ka muutused teistes. Antakse ülevaade olulisemast süsteemi erinevate osade kohta – terminid, liiklusalane seadusandlus, sõiduk, liikluskorraldusvahendid jm
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mõistmaks liiklust kui süsteemi.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab liiklussüsteemi erinevate osadega seotud terminoloogiat; • teab liikluskorraldusega seotud põhimõtteid; • mõistab liiklust kui süsteemi ja enda rolli selle süsteemi osana; • teab liikluse positiivset ja negatiivset mõju inimese elule ja tervisele
Õppimise korralduslikud alused	<p>Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad aine temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditorsete tundide maht 1 mooduli raames on 2. Auditorse aktiivõppetunni sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - täpsustatakse õppetöö sisu ja suhtlemist teooriaõpetajaga elektroonilises õppekeskkonnas. - käsitletakse juhi enesehinnangu, impulsiivse käitumise ja

	<p>selle teadvustamise küsimusi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - räägitakse enda käitumise teadlikust jälgimisest ja riskeeriva käitumise vältimisest
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja selgitaks keerulisi asju lihtsas keeles. Õpilastele esitatakse küsimusi ja palutakse võtta osa diskussioonidest. Loengus kasutatakse palju jooniseid ja pildimaterjali. Rõhutatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid	Teoriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 2, § 15 – 17, § 100 lg 5 – 7, § 109, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 1.4	Ohutu liiklemise põhimõtted
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht	1 tund
Moodul 1 maht	10 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisva õppimise juhendamine."
Aine lühikirjeldus	Võimalikke ettetulevaid liiklusolukordi on väga palju ja neid ükshaaval selgeks õppida ei ole võimalik. Aine raames analüüsitakse tüüpilisemaid liiklusolukordi ja arutletakse, millised on juhi võimalused tagada ohutus nendes olukordades. Sõnastatakse ühiselt ohutu liiklemise põhimõtted. Omandatakse piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga ja märguannete kasutamisega seotud reeglid.
Aine üldesmärgid	Lua eeldused isiklike ohutu liiklemise põhimõtete väljatöötamiseks
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab, et peamised ohutu liiklemise põhimõtted on õigete tähelepanekute tegemine, oludele vastava sõidukiiruse valik, õigeaegsed ja piisavad märguanded, ohutu piki- ja külgsuuna hoidmine, liiklusreeglitest kinnipidamine ja teiste liiklejatega arvestamine; • teab piki- ja külgsuuna ning sõidukiiruse valikuga seotud reegleid; • teab märguandeid ja nende kasutamisega seotud reegleid; • on välja töötanud isiklikud ohutu liiklemise põhimõtted.
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul

	<p>kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad aine temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditorsete tundide maht 1 mooduli raames on 2. Auditorse aktiivõppetunni sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - täpsustatakse õppetöö sisu ja suhtlemist teooriaõpetajaga elektroonilises õppekeskkonnas. - käsitletakse juhi enesehinnangu, impulsiivse käitumise ja selle teadvustamise küsimusi. - räägitakse enda käitumise teadlikust jälgimisest ja riskeeriva käitumise vältimisest
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetse olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 50, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liikluseadus

T 1.5	Teiste liiklejatega arvestamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht	1 tund
Moodul 1 maht	10 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisva õppimise juhendamine."
Aine lühikirjeldus	Liiklejate käitumisel on vanusest, kogemusest, kasutatavast sõidukist jms tulenevaid erisusi. Neid erisusi teades oskab juht teiste liiklejatega paremini arvestada. Ühe liikleja poolt tehtud viga ei vii vältimatult õnnetuseni kui teine pool teab mida ette võtta õnnetuse ärahoidmiseks. Arutletakse selle üle, milliseid liiklejate rühmi on, millised on nende käitumise eripärad ja kuidas iga liikleja saab neid eripärasid teades ohutuse tagada.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused teiste liiklejatega arevestava käitumise kujunemiseks.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab, et liikluses osaleb erinevaid liiklejate rühmi; • teab erinevate liiklejate rühmade käitumise eripärasid;

	<ul style="list-style-type: none"> • teab erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega (nt vähem kaitstud liiklejate, suurte sõidukite, eritalituse sõidukite jt) seotud ohtu suurendavaid tegureid; • omab valmidust liikluses ohutuse tagamiseks arvestama eripäradega, mis on seotud erinevate liiklejarühmade ja sõidukiliikidega; • mõistab teiste liiklejate ja sõitjatega arvestamise tähtsust; • on motiveeritud arvestama teiste liiklejate ja sõitjatega, eelkõige vähem kaitstud liiklejatega ja tagama oma käitumisega nende ohutuse.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad aine temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditorsete tundide maht 1 mooduli raames on 2. Auditorse aktiivõppetunni sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - täpsustatakse õppetöö sisu ja suhtlemist teooriaõpetajaga elektroonilises õppekeskkonnas. - käsitletakse juhi enesehinnangu, impulsiivse käitumise ja selle teadvustamise küsimusi. <p>räägitakse enda käitumise teadlikust jälgimisest ja riskeeriva käitumise vältimisest</p>
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	<p>Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitab õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, räägitakse õpilaste kogemustest. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatatakse konspekti vajadust.</p>
Hindamismeetodid	<p>Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.</p>
Hindamiskriteeriumid	<p>Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.</p>
Iseseisva töö sisu	<p>Vaadata läbi LS § 87, jaod 2 – 4, 7, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti</p>
Kohustuslik kirjandus	<p>Liiklusseadus</p>

T 1.6	Sõiduki turvalisus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht	1 tund
Moodul 1 maht	10 tundi
Aine läbimise	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained ” Ülevaade õppetöö

eeltingimused	korraldusest ja eesmärkidest” ning ”Iseseisva õppimise juhendamine.”
Aine lühikirjeldus	Autotööstus areneb väga kiiresti. Sõidukite tootjad pööravad järjest suuremat rõhku sõidukite turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades sõidukis oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada. Kõige parem on turvavarustuse õige kasutamise vajadust selgitada külastades turvahalli. Tutvustatakse fooride, reguleerija märguannete ja liiklusmärkide tähendusi.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab auto kasutusjuhendiga tutvumise olulisust; • teab peamisi tänapäeva sõidukites kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid; • teab nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehnoseisundile; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele • teab fooride, reguleerija märguannete ja liiklusmärkide tähendusi.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad aine teemaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditorsete tundide maht 1 mooduli raames on 2. Auditorse aktiivõppetunni sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - täpsustatakse õppetöö sisu ja suhtlemist teooriaõpetajaga elektroonilises õppekeskkonnas. - käsitletakse juhi enesehinnangu, impulsiivse käitumise ja selle teadvustamise küsimusi. <p>räägitakse enda käitumise teadlikust jälgimisest ja riskeeriva käitumise vältimisest</p>
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemustest. Jooniste

	ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Parema ettekujutuse passiivsete ohutussüsteemide andmiseks näidatakse õppefilmi "Turvaline teekond". Rõhutatakse konspekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi ohtlike rikete loetelu („Seadusaktide kogumikus“), lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 1.7	Inimene sõidukijuhina
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 1. moodulisse
Koolituse maht	2 tundi
Moodul 1 maht	10 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine."
Aine lühikirjeldus	Inimestena oleme erinevad. Erinevused võivad olla tingitud kaasasündinud teguritest (sugu, isiksuse omadused, impulsiivus, kognitiivsed funktsioonid), elu jooksul välja kujunevatest teguritest (vanus, kogemused, hoiakud, väärtused, motiivid, iseloom jms) ning kiiresti muutuvatest asjaoludest (väsimus, tervislik seisund, emotsioonid, joove jms). Arutletakse selle üle, kuidas nendest teguritest tulenevat negatiivset mõju juhi käitumisele saab vältida. Tutvustatakse liiklusmärkide ja teemärgiste tähendusi.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mõistmaks erineva liikluskäitumise põhjuseid, saada teadlikuks enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest tugevatest ja nõrkadest külgedest. Lua eeldused strateegiate väljatöötamiseks neid kahjulikke mõjusid vähendada
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõistab auto kasutusjuhendiga tutvumise olulisust; • teab peamisi tänapäeva sõidukitel kasutuses olevaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); • teab turvavarustuse vale kasutamise või mittekasutamise seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; • teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; • teab sõidukist väljumisel ja sellesse sisenemisel vajalikke ettevaatusabinõusid;

	<ul style="list-style-type: none"> • teab nõudeid kasutatava mootorsõiduki tehno seisundile; • teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid sõiduki kasutamisel; • teab kasutatava sõiduki lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja sõiduki juhitavusele. • teab liiklusmärkide ja teemärgiste tähendusi.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad aine temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditoorsete tundide maht 1 mooduli raames on 2. Auditoorse aktiivõppetunni sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - täpsustatakse õppetöö sisu ja suhtlemist teooriaõpetajaga elektroonilises õppekeskkonnas. - käsitletakse juhi enesehinnangu, impulsiivse käitumise ja selle teadvustamise küsimusi. <p>räägitakse enda käitumise teadlikust jälgimisest ja riskeeriva käitumise vältimisest</p>
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemusi. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konspekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi ja õppida juhatusmärgid, teeninduskohamärgid, lisateetahvliid, tunnusmärgid (LS § 6 lg 6), lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti, valmistada ette vahekontrolliks
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 2.1	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht	2 tundi
Moodul 2 maht	10 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse sõidu alustamise

	<p>ja sõiduki asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, millised on tee erinevad osad ja nende otstarbed; mille järgi ära tunda eraldi rada ühissõidukile, kergliiklejatele jms; kui sõiduradasid on mitu, siis milline rada valida; kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse sõiduki asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida. Aine raames kajastatakse juhi üldkohustusi, kohustusi jalakäija ohutuse tagamisel ning manööverdamist.</p>
Aine üldeesmärgid	<p>Luaa eeldused sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa</p>
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas sõitu ohutult alustada; • teab tee erinevaid osi ja nende otstarvet; • teab sõiduki asukoha valikuga seotud reegleid; • teab kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; • on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima. • teab juhi üldkohustusi, kohustusi jalakäija ohutuse tagamisel ning manööverdamise reegleid
Õppimise korralduslikud alused	<p>Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad ainete temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditoorsete tundide maht 2 mooduli raames on 2. Auditoorse aktiivõppetunni sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - käsitletakse küsimusi joobest ja väsimusest, juhi valmisolekust sõiduks, valikute tegemist. - räägitakse kaaslaste suhtumise ja käitumise mõjudest juhile, oma seisundi hindamisest ning anname võimaluse adekvaatseks tagasisideks.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	<p>Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemusi. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetses olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konsekti vajadust.</p>
Hindamismeetodid	<p>Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.</p>
Hindamiskriteeriumid	<p>Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud</p>

	langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 35-38, 84, 89, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 2.2	Sõidujärjekord sõites
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht	3 tundi
Moodul 2 maht	10 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on õige sõidujärjekorra määramine teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ületamisel. Omandatakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ning raudteeülesõidukohtadel ja õuelade, parklate, jalgrattateede, teega külgnevate alade, raudtee, trammitee jms ületamisel sõidujärjekorra määramisega seotud reeglid. Analüüsitakse teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõiduga seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused ristmike ja teega külgnevate alade ületamisel õige sõidujärjekorra määramiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks ristmikel sõites võimalikke ohte vältida
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab rakendada probleemülesannete lahendamisel teede ristumis- ja lõikumisaladel ja teega külgnevate aladel ning raudteeülesõidukohtadel sõidujärjekorra määramisega seotud liiklusreegleid; • omab ülevaadet teede lõikumisalade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud teede lõikumisalade ja teega külgnevate alade ning raudteeülesõidukoha ületamisega seotud võimalikke ohte vältima.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad ainete temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditorsete tundide maht 2 mooduli raames on 2. Auditorse aktiivõppetunni sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - käsitletakse küsimusi joobest ja väsimusest, juhi valmisolekust sõiduks, valikute tegemist. - räägitakse kaaslaste suhtumise ja käitumise mõjudest juhile, oma seisundi hindamisest ning anname võimaluse adekvaatseks tagasisideks.

Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, eraldi rõhku pannakse ringliiklusega ristmike ületamisele. Jooniste ja piltmaterjali abil aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konsepti vajadust.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 56-58, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konsepti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 2.3	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht	1,5 tundi
Moodul 2 maht	10 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seonduvad reeglid. Asulavälisel teel ja kiirteel sõiduki juhtimine erineb asulas sõidust peamiselt sõidukiiruse poolest. Suurema sõidukiirusega kaasneb oht õnnetuse korral rohkem vigi saada; midagi olulist võib tähele panemata jääda; kui ohtu märgatakse, siis on vähem aega õige otsuse vastuvõtmiseks ja tegutsemiseks. Lubatud sõidukiirust ületatakse siin ka rohkem - sõit tundub ohutum, sõidukiiruse hüpnos jms. Kuid ka väljaspool asulat ja kiirteel saab ohutult sõita – valides oludele vastava sõidukiiruse ja hoides enda ümber tegutsemiseks piisavalt ruumi. Analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel ja kiirteel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgevahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud reegleid; • teab sõiduki juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes sõiduki juhtimisega asulas;

	<ul style="list-style-type: none"> • omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis sõiduki juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; • on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel • sõidukit juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad ainete temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditorsete tundide maht 2 mooduli raames on 2. Auditorse aktiivõppetunni sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - käsitletakse küsimusi joobest ja väsimusest, juhi valmisolekust sõiduks, valikute tegemist. - räägitakse kaaslaste suhtumise ja käitumise mõjudest juhile, oma seisundi hindamisest ning anname võimaluse adekvaatseks tagasisideks.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Jooniste ja piltmaterjali abil aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liikluseadus

T 2.4	Sõiduki peatamine ja sõidu lõpetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht	1,5 tundi
Moodul 2 maht	10 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. moodul
Aine lühikirjeldus	Peatumine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse peatumise ja parkimise ning hädapeatamisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks

	vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reeglite järgimiseks.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab ja oskab probleemülesandeid lahendades kasutada parkimise ja peatumisega ning hädapeatamisega seotud liiklusreegleid; • teab kuidas parklas ja parkimismajas ohutult ja teisi liiklejaid arvestavalt käituda; • on rohkem motiveeritud peatumise ja parkimisega ning hädapeatamisega seotud reegleid järgima. • teab kuidas väljaspool asulat peatuda ja parkida.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad ainete temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditoorsete tundide maht 2 mooduli raames on 2. Auditoorse aktiivõppetunni sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - käsitletakse küsimusi joobest ja väsimusest, juhi valmisolekust sõiduks, valikute tegemist. - räägitakse kaaslaste suhtumise ja käitumise mõjudest juhile, oma seisundi hindamisest ning anname võimaluse adekvaatseks tagasisideks.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, analüüsitakse tüüpilisi vigu. Jooniste ja piltmaterjali abil aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhiliste teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 61-68, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 2.5	Käitumine liiklusõnnetuse korral
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 2. moodulisse
Koolituse maht	2 tundi
Moodul 2 maht	10 tundi

Aine läbimise eeltingimused	Ei ole
Aine lühikirjeldus	Liiklusõnnetus on riskiolukord, kuhu ükski juht ei taha sattuda. Kui aga liiklusõnnetus siiski juhtub, eeldab see juhilt kindlate reeglite järgi käitumist. Omandatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud reeglid. Lahendatakse liiklusõnnetuse korral käitumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi ohutuse ja liikluskindlustusseaduse seisukohast. Aine raames käsitletakse ka tulede kasutamise reegleid.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused liiklusõnnetuse korral õige ja ohutu käitumise jaoks vajalike teadmiste kujunemiseks
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas liiklusõnnetuse korral õigesti käituda; • teab liiklusõnnetuse korral vale käitumise tagajärgi. • omab ettekujutust liikluskindlustuse vajadusest • teab tulede kasutamise reegleid
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad ainete temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditoorsete tundide maht 2 mooduli raames on 2. Auditoorse aktiivõppetunni sisu: <ul style="list-style-type: none"> - käsitletakse küsimusi joobest ja väsimusest, juhi valmisolekust sõiduks, valikute tegemist. - räägitakse kaaslaste suhtumise ja käitumise mõjudest juhile, oma seisundi hindamisest ning anname võimaluse adekvaatseks tagasisideks.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjale, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konspekti vajadust.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmiste hinnates, on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti, valmistada ette vahekontrolliks
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 3.1	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 3.

	moodulisse
Koolituse maht	1 tund
Moodul 3 maht	7 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Omandatakse möödasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab ohutuks möödasõiduks vajalikke eeldusi; • teab kuidas ohutult mööda sõita, mööduda ja ümber põigata; • teab kuidas käituda möödasõidetava rollis; • on rohkem motiveeritud kaaluma möödasõidu vajadust ohutuse tagamise eesmärgi
Õppimise korralduslikud alused	<p>Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad aine teemaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditorsete tundide maht 3 mooduli raames on 2. Auditorse aktiivõppetunni sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - käsitletakse küsimusi sõidumarsruudi valiku ja aja planeerimise kohta, keeruliste olude ja situatsioonide vältimise kohta vähese kogemuse juures. - räägitakse alternatiivsetest variantidest ja soovitustest aja ja teekonna valikul, kannatlikkusest ja püsivusest maantesõidul pingelise liikluse tingimustes. - käsitletakse ohutu sõidukiiruse valikut ja riskeeriva käitumise vältimist.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Sellisel hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjale, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konspekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 3.2	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 3. moodulisse
Koolituse maht	1 tund
Moodul 3 maht	7 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Sõitu planeerides on võimalik teekonnaga seotud ohte vältida – marsruudi ja aja valik, sõiduki ettevalmistus sõiduks, vajaminev varustus, vajalikud puhkepausid, juhi seisund jms
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides saab mõjutada sõidu ohutust. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerida.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab milliseid ettevalmistusi tuleks enne pikemat või lühemat sõitu teha; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõiduga seonduvat planeerima; • teab, et sõitu kavandades tuleb hinnata ja arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina (nt elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine jms).
Õppimise korralduslikud alused	<p>Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad aine teemaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditorsete tundide maht 3 mooduli raames on 2. Auditorse aktiivõppetunni sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - käsitletakse küsimusi sõidumarsruudi valiku ja aja planeerimise kohta, keeruliste olude ja situatsioonide vältimise kohta vähese kogemuse juures. - räägitakse alternatiivsetest variantidest ja soovitustest aja ja teekonna valikul, kannatlikkusest ja püsivusest maanteesõidul pingelise liikluse tingimustes. - käsitletakse ohutu sõidukiiruse valikut ja riskeeriva käitumise vältimist.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjale, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatatakse konspekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste

	õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmiste hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS 7. Jao, lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 3.3	Keskkonda säästev auto kasutamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste teooriaõppe 3. moodulisse
Koolituse maht	1 tund
Moodul 3 maht	7 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Auto kasutamisega kaasneb kahju keskkonnale. Kuidas saab seda kahjulikku mõju vähendada? Sõiduviisi valikuga, sõidu planeerimisega, auto korralise hooldamisega, eelsoojendi kasutamisega, auto valikuga ostes jms. Arutletakse vajadustest lähtuvalt võimaluste üle säästa ja milliseid meetmeid keegi on nõus keskkonna säästmiseks tarvitusele võtma.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused auto säästlikuks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Lua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõidukit kasutades keskkonda säästa. Lua eeldused enesehinnanguks – kui motiveeritud keegi on sõidukit keskkonda säästvalt kasutama.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab kuidas auto kasutamine keskkonnale mõjub ja kuidas seda kahjulikku mõju saab vähendada; • oskab leida auto kasutusjuhendist teavet keskkonna säästmise kohta; • teab kuidas jälgida kütuse kulu; • on rohkem motiveeritud autot kasutades keskkonda säästma; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad ainete temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditorsete tundide maht 3 mooduli raames on 2. Auditorse aktiivõppetunni sisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - käsitletakse küsimusi sõidumarsruudi valiku ja aja planeerimise kohta, keeruliste olude ja situatsioonide vältimise kohta vähese kogemuse juures. - räägitakse alternatiivsetest variantidest ja soovitustest aja ja teekonna valikul, kannatlikkusest ja püsivusest maanteeõidul pingelise liikluse tingimustes. - käsitletakse ohutu sõidukiiruse valikut ja riskeeriva käitumise vältimist.

Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjale, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konsepti vajadust.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konsepti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 3.4	Sõitmine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 3. moodulisse
Koolituse maht	2 tundi
Moodul 3 maht	7 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2. moodul
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja rattavahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult sõidukit juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja ratta vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et sõidukile mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes sõidukile mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteedonna sõltuvus sõidukiirusest, haardumisest ja massist, tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms. Aine raames käsitletakse ka auto ehitust ja tehnilist seisundit
Aine üldesmärgid	Luu eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmisega seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab sõidukile mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; • teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõiduki juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida. • Omab ettekujutust auto ehitust ja tehnilisest seisundist
Õppimise	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis.

korralduslikud alused	Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis. Osade õpilaste puhul kasutatakse veebipõhist õppetöö vormi, kus õppematerjalid vastavad ainete temaatikale. Selleks kasutatakse teooria.ee veebikeskkonda. Auditorsete tundide maht 3 mooduli raames on 2. Auditorse aktiivõppetunni sisu: <ul style="list-style-type: none"> - käsitletakse küsimusi sõidumarsruudi valiku ja aja planeerimise kohta, keeruliste olude ja situatsioonide vältimise kohta vähese kogemuse juures. - räägitakse alternatiivsetest variantidest ja soovitustest aja ja teekonna valikul, kannatlikkusest ja püsivusest maanteesõidul pingelise liikluse tingimustes. - käsitletakse ohutu sõidukiiruse valikut ja riskeeriva käitumise vältimist.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Kasutatakse jooniseid ja piltmaterjali, küsitakse õpilaste arvamust teatud liiklusolukordade kohta, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi. Rõhutatakse konsekti kirjutamise vajadust.
Hindamismeetodid	Teooriaõpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus, esitades õpilastele küsimusi.
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmiste hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Lahendada temaatilised küsimused liiklustestides, lugeda konsekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus

T 3.5	Peatamisteedkonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppe 3. moodulisse
Koolituse maht	7 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1. ja 2 mooduli õppeained
Aine lühikirjeldus	Juht peab olema võimeline valima oludele vastava sõidukiiruse ja teadma, kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida. Samuti peab ta teadma, kui kiiresti on võimalik sõiduk peatada. Peatamisteedkonna pikkus sõltub sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teeoludest jms. Selgitatakse pidurdusteedkonna sõltuvust teekatte iseärasustest ja sõidukiirusest ning et väiksempi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt peatamisteedkonna pikkust.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused vajalike teadmiste kujunemiseks oludele vastava sõidukiiruse, ohutu piki- ja külgsuuna valikuks. Juht peab mõistma tee- ja ilmastikuolude mõju rehvi haardumisele teepinnaga. Lua eeldused mõistmaks, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja

	seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi; kui ruumi on vähe, tuleb vähendada sõidukiirust.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab, kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada; • mõistab erinevate tee- ilmastikuolude iseärasusi ning nende mõju sõiduki juhitavusele; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuuna
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodu. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemusi. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse ning tehakse koos järeldusi. Parema ettekujutuse peatamisteenonna pikkust mõjutavatest teguritest annab ka loengus kasutatav videomaterjal.
Hindamismeetodid	Õpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

T3.6	Arvestustöö
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme teooriaõppesse
Kohustuslike tundide arv	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1, 2 ja 3 mooduli teemad
Aine lühikirjeldus	Tegemist on liiklusteooria teadmiste kontrolliga. Kontrollitakse kõike 1, 2 ja 3 mooduli teooriaõppe raames omandatud teadmisi.
Aine üldesmärgid	Kontrollida, kas õpilase liiklusteooria teadmiste baas võimaldab tal iseseisvalt juhtida autot ning kas tema teadmised vastavad MKM määruses nr 58 toodud nõuetele ("Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded"), anda õpilasele ettekujutuse riiklikust sõidueksamist
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • õpilase teadmised vastavad MKM määruses nr 58 toodud nõuetele

	<ul style="list-style-type: none"> • omab ettekujutust riiklikust teooriaeksamist
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja korraldab arvestustööd autokooli õppeklassis. Testide lahendamiseks kulub 60 minutit, ülejäänud aeg kulub konsultatsioonile (vigade seletusele).
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Arvestustöö korraldatakse testide kujul. Õpetaja jagab õpilastele arvestustööpileteid ning seletab lahti arvestustööreegleid. Peale vastuste kontrollimist seletab õpetaja õpilasele tema vigu (kui neid on) ning annab soovitusi, mida tuleb korrata või juurde õppida.
Hindamismeetodid	Arvestustöö koosneb 60 küsimusest. Minimaalne õigete vastuste arv on 54. Hindamissüsteem on sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ettevalmistus arvestustööks
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

S 1.1	Juhi tööasend ja turvavarustus
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 1. moodulisse
Koolituse maht – 1 moodul kokku	Vähemalt 3 kohustuslikku sõidutundi + vajadusel sõit individuaalprogrammi järgi (teema 3)
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund (teema 1)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine"
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul, turvahallis ja/ või selleks kohandatud simulaatoril. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida sõiduki vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal sõiduki kasutamine on ohtlik.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatel.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab teostada sõiduki sõidueelset kontrolli, kasutades mh sõiduki käsiraamatut; • oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; • oskab ise kasutada sõiduki turvavarustust ja aidata kaassõitjatel seda teha • kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; • oskab kasutada sõidukile paigaldatud lisa- ja

	<p>mugavusseadmeid;</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab juhi valest tööasendist ja turvavarustuse valest kasutamisest tulenevaid ohte; • on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • auto väline sõidueelne kontroll • juhi töökoht ning turvavarustus • auto mugavusseadmed
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	<p>Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Osa sõidutunnist toimub väljaspool autot. Õpilast motiveeritakse kasutama turvavarustust ning tegema seda õigesti. Sõidutund on ülesehitatud nii, et õpetaja ja õpilane suhtleksid omavahel, mitte et õpetaja räägib koguaeg üksi.</p>
Hindamismeetodid	<p>Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Teema 4 raames toimub vahekontroll. Hindamismeetodiks on sõiduharjutuste tegemine. Vahekontroll kestab 45 minutit, õpilane tohib eksida maksimaalselt 3 korda. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.</p>
Hindamiskriteeriumid	<p>Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse, kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.</p>
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Aidata õpilasel harjutada sõidutunni ajal tehtud toiminguid ja ülesandeid. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust.

S 1.2	Sõiduki käsitlemine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 1. moodulisse
Koolituse maht – 1 moodul kokku	Vähemalt 3 kohustuslikku sõidutundi + vajadusel sõit individuaalprogrammi järgi (teema 3)
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund (teema 2)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 aine "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Harjutatakse mootori käivitamist, sõiduki juhtimisseadmete käsitlemist, manööverdamist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdamist jms. Harjutamist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev sõiduki käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustamiseks vähese liiklusega teel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemise oskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane oskab paigalt võtta, sõidukit

	sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada ning sõidurada vahetada.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel; • teab sõiduki vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on motiveeritud sõidukit ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liikumise alustamine • pidurdamine ja seismajäämine • sirgjooneline tagurdamine ja tagurdamine pöördega • käiguvahetus • ohutu pööramine ja ümberreastumine • liikumise alustamine kalde pealt
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutund on ülesehitatud nii, et õpetaja ja õpilane suhtleksid omavahel, mitte et õpetaja räägib koguaeg üksi. Kõigepealt seletatakse ja näidatakse õpilasele ette, mida ta peab tegema, aga sõidutunni lõpuks peab ta saama nende toimingutega iseseisvalt hakkama. Õppemetoodika põhineb sellel, et õpilane saaks aru, mitte ei tuubiks pähe teatud toimingud. Sõidutunni lõpus arutletakse, mis tuli õpilasel hästi välja ja mida peaks veel harjutama, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Teema 4 raames toimub vahekontroll. Hindamismeetodiks on sõiduharjutuste tegemine. Vahekontroll kestab 45 minutit, õpilane tohib eksida maksimaalselt 3 korda. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse, kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel. Õpilase teadmisi hinnates, on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Harjutada õpilasega seda, mis ei tulnud tal sõidutunni ajal hästi välja, teha lihtsamaid harjutusi õppesõiduplatsil. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust.

S 2.1	Sõiduki juhtimine vähese liiklusega teedel
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 2. moodulisse

Koolituse maht – 2 moodul kokku	Vähemalt 15 kohustuslikku sõidutundi + vajadusel sõit individuaalprogrammi järgi (teema 15)
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 6 sõidutundi (teemad 5 - 8)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained.
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrите sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästval viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; • omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; • oskab peatuda ja parkida teel; • teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sõit vähese liiklusega teedel (k.a. ühesuunalistel teedel), reguleerimata ristmike ületamine (k.a. samaliigiliste teede ristmikud) • reguleeritud ristmike ja raudteeülesõidukohtade ületamine • peatumine ja parkimine
Tegevused ja meetodid õpiväljundite	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutunnid on ülesehitatud nii, et õpetaja ei ütle õpilasele ette, mida ta tegema peab, et õpilane õpiks algusest peale orienteeruma liikluses iseseisvalt. Kui ta peaks

saavutamiseks	eksima, seletab õpetaja talle tehtud viga sõltuvalt olukorrast kas kohe või sõidutunni lõpus. Suuremat rõhku pannakse ohutuse tagamisele ja olukorrakiiruse valikule. Parkimist harjutatakse õppesõiduplatsil ja siis vähese liiclusega teedel/parklates. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Teema 16 raames toimub sõiduoskuste vahekontroll. Vahekontroll kestab 45 minutit, õpilane tohib eksida maksimaalselt 3 korda. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse, kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Harjutada õpilasega samasugustes tingimustes nagu oli sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Harjutada õpilasega parkimist õppesõiduplatsil. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust ja -kogemust.

S 2.2	Sõiduki juhtimine erinevates liiklussituatsioonides
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 2. moodulisse
Koolituse maht – 2 moodul kokku	Vähemalt 15 kohustuslikku sõidutundi + vajadusel sõit individuaalprogrammi järgi (teema 15)
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 8 sõidutundi (teemad 9 - 16)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. moodul õppeained ja 2. mooduli õppeaine "Sõiduki juhtimine vähese liiclusega teedel".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiclusega teedel. Viimistletakse sõiduki ohutu ja keskkonda säästva käsitsemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks 3. moodulis. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt Eestimaa regiooni eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrivate sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemisega seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiclusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise

	eest.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab käsitseda sõidukit ohutult ja keskkonda säästval viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides; • omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel; • oskab peatuda ja parkida teel; • teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; • mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; • omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmise seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega • vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumisega nendega arvestada
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • keerulisemate reguleeritud ristmike ületamine • eri radade kasutamine • sõit trammiteega teel • sõit intensiivse liiklusega teedel • ringliiklusega ristmike ületamine • maanteeõit
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	<p>Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutunnid on ülesehitatud nii, et õpetaja ei ütle õpilasele ette, mida ta tegema peab, et õpilane õpiks algusest peale orienteeruma liikluses iseseisvalt. Kui ta peaks eksima, seletab õpetaja talle tehtud viga sõltuvalt olukorrast kas kohe või sõidutunni lõpus. Maanteeõidul valitakse selline marsruut, kus oleksid nii laiemad eraldusribaga teed kui ka kitsamad teed ohtliku teepeenraga. Suuremat rõhku pannakse ohutuse tagamisele ja olukorrakiiruse valikule. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.</p>
Hindamismeetodid	<p>Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Teema 16 raames toimub sõiduoskuste vahekontroll. Vahekontroll kestab 45 minutit, õpilane tohib eksida maksimaalselt 3 korda. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.</p>
Hindamiskriteeriumid	<p>Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse kas õpilasel on piisavalt head teadmised aine raames käsitletud teemadel, kas ta saab aru liikluskorraldusest, kas ta oskab käituda liikluses ohutult ja iseseisvalt. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.</p>
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine

Kohustuslik kirjandus	Ringristmike aabits
Juhendaja roll	Harjutada õpilasega samasugustes tingimustes, nagu olid sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduuskust ja –kogemust.

S 3.1	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 3. moodulisse
Koolituse maht – 3 moodul kokku	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi + vajadusel sõit individuaalprogrammi järgi (teema 20)
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund (teema 17)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Aine raames väljaspool asulat läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms. Aine raames viiakse läbi sõidutund teelõigul, kus möödasõidu, möödumise ja ümberpõike õpetamisega teisi liiklejaid oluliselt ei häirita. Tavaliikluses on õppesõidukiga keeruline leida võimalust möödasõidu õpetamiseks – pole sõidukeid, kellest mööda sõita. Seepärast viiakse sõidutund läbi 2-3 õppesõidukiga. Jäädes sõitma 10-20 km/h väiksema sõidukiirusega kui on suurim lubatud sõidukiirus ja/või oludele vastav sõidukiirus konkreetsel teelõigul, saab kordamööda pakkuda üksteisele võimalust mööda sõita. Kui koolil on ainult üks õppesõiduk, siis teiseks sõidukiks võib olla ka mõni muu, õppesõidukiks mitte kohandatud harjutuse läbiviimist abistav sõiduk, kuid oma sõidutunni juhib iga õpilane õppesõidukiga. Sõidutunni käigus juhib iga õpilane vähemalt ühe sõidutunni. Sellel ajal kui üks õpilastest sõidab, jälgivad teised tema sõitu. Reflekteeritakse nähtu ja kogetu üle – kas möödasõit oli ohutu, kuidas minul läks võrreldes teistega, mis läks hästi, mida võiks teha teistmoodi, kas pikivahe enne ja pärast möödasõitu oli piisav, kas manööver tehti õigesti jms. Sõidutundi juhib õpetaja suunavate küsimustega, kasutades nn arengutreeningu meetodit. Sõiduõpe on võimalik läbida selleks kohandatud simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutus oma õppimise eest. Luaa eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; • mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;

	<ul style="list-style-type: none"> • oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu; • oskab käituda möödasõidetava rollis; • oskab peatuda ja parkida väljaspool asulat; • omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõike, peatumise ja parkimisega väljaspool asulat seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • möödasõit pärisuunavööndi kaudu • möödasõit möödasõidetava rollis • möödasõit möödasõitva rollis • teiste õpilaste tegevuste hindamine ja analüüs
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Õpetamismetoodika on kirjutatud lahti aine lühikirjelduses. Eraldi rõhku pannakse õige sõidutehnika kasutamisele (õige käigu valik, intensiivne kiirendus jm). Tunni lõpus tehakse individuaalne lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Kontrollitakse kas õpilane on oskuste ja vaimse poole pealt valmis iseseisvalt ja ohutult mööda sõitma. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Võimaluse korral harjutada õpilasega samasugustes tingimustes, nagu olid sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduuskust ja –kogemust.

S 3.2	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppe 3. moodulisse
Koolituse maht – 3 moodul kokku	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi + vajadusel sõit individuaalprogrammi järgi (teema 20)
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutundi (teema 18)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 1. ja 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punktist A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet ja/või kaarti. Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada

	sõitu juhatusmärkide järgi. Soovitav kasutada selle teema läbimisel rühmaõpet. Iga õpilane peab juhtima vähemalt ühe sõidutunni.
Aine üldeesmärgid	Luaa eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Luaa eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita; • mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; • on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima. • sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine.
Õppimise korralduslikud alused	Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks: <ul style="list-style-type: none"> • sõidu planeerimine ja õpilase poolt pakutud marsruudi arutlemine • marsruudi sisestamine GPS'i • marsruudi läbimine ja teekonna analüüs
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutunni jooksul õpitakse kasutama alkomeetrit ja GPS-seadet. Võimaluse korral koostatakse rühm 2-3 õpilasest, kellest igaüks peab planeerima oma marsruudi. Sellisel juhul ei tohiks iga sõidutund lõppeda tavalises kohas ning marsruut peaks hõlmama ka asulaväliseid teid. Tunni lõpus tehakse individuaalne lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Planeerida teekond, kasutades GPS'i või kaarti.
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Võimaluse korral harjutada õpilasega samasugustes tingimustes, nagu olid sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõidu oskust ja – kogemust.

S 3.3	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algaste sõiduõppe 3. moodulisse

Koolituse maht – 3 moodul kokku	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi + vajadusel sõit individuaalprogrammi järgi (teema 20)
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 2 sõidutundi (teema 19)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe moodul 1 ained ja moodul 2 ained.
Aine lühikirjeldus	Autojuhi peamised võimalused sõites keskkonda säästa on - teha tähelepanekuid võimalikult varakult, hoida piisavat piki- ja külgvahet, planeerida sõitu eesmärgiga võimaluse korral mitte seisma jääda, kasutada antud olukorras võimalikult kõrget käiku, kiirendada reipalt. Rõhutatakse, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis. Sõidu ajal mõõdetakse keskmist ja hetkelist kütusekulu.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused keskkonda säästva sõiduviisi kujunemiseks. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Toetada plaani koostamist tegevuste kohta, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, süvendamaks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab juhtida sõidukit keskkonda säästvalt; • mõistab, et säästlik sõiduviis on ka ohutu sõiduviis, milles ei ole midagi keerulist; • on rohkem motiveeritud juhtima sõidukit keskkonda säästvalt, • riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt; • omab realistlikku arusaama isiklikest, säästliku sõiduviisiga seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • on teinud plaani, mida harjutada esmase juhiloa omamise ajal, • süvendamaks oskusi sõita keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • keskmise kütusekulu näitajate välja selgitamine • säästliku sõidustiili õppimine • saadud tulemuste analüüs ning järelduste tegemine
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutunni alguses nullitakse pardaarvutil keskmise kütusekulu näitaja ning leitakse omaniku manuaalset keskmise kütusekulu näitaja antud auto jaoks. Sõidutunni lõpus võrreldakse saadud tulemust mainitud näitajatega. Eraldi rõhku pannakse tähelepanu jaotusele ja õige sõidutehnika kasutamisele (mootoriga/käiguga pidurdamine, käiguvalik jm). Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Mooduli viimasel sõidutunnil tuleb vahekontroll. Hindamismeetodiks on ülesannete täitmine sõidutunni ajal. Vahekontrolli ajal kontrollitakse kõike autokooli kursuse raames läbitud teemasid. Õpetaja võib esitada õpilasele ka lisaküsimusi. 45 minutilise sõidu ajal tohib õpilane eksida maksimaalselt 3 korda.

	Hindamissüsteem on sooritatud/mittesooritatud. Hindamissüsteem on: sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ei ole
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Harjutada õpilasega samasugustes tingimustes, nagu olid sõidutunni ajal, suuremat rõhku panna nendele ülesannetele, millega ta ei saanud sõidutunni ajal hästi hakkama. Sõita õpilasega võimalikult palju, et arendada sõiduoskust ja –kogemust.

S 3.4	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe juhi esmaõppe lõppastmesse
Koolituse maht	Vähemalt 6 kohustuslikku sõidutundi + vajadusel sõit individuaalprogrammi järgi (teema 20)
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 tund (teema 21)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud kõik sõiduõppe 1. ja 2. mooduli sõidutunnid. Sõiduõpe viiakse läbi pärast teemat T 3.5 „Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine“ läbimist
Aine lühikirjeldus	Oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuuna valikuks peab õpilane teadma, kui kiiresti on ta võimeline sõidukit peatama. Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist (erinevatel sõidukiirustel) erinevates teeoludes ning kurvis sõitmist. Harjutused viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või muuks liikluseks suletud alal, mis vastab libedasõidu õppeväljakule kehtestatud nõuetele.
Aine üldesmärgid	Luu eeldused äkkpidurdamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luua eeldused realistlikku arusaama kujunemiseks isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuunaga.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • oskab sooritada äkkpidurdust; • oskab sõita kurvis; • mõistab, et väiksema sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõidukit peatada; • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki peatamisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki peatamisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning ohutu piki- ja külgsuunaga.
Õppimise korralduslikud alused	Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks: <ul style="list-style-type: none"> • sõidukiirus ja pidurdustekond • äkkpidurdus erinevatel teekatetel

	<ul style="list-style-type: none"> • saadud tulemuste analüüs ning järelduste tegemine ohutu piki- ja külgsuuna valikuks
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutund on ülesehitatud nii, et igat harjutust näitab õpetaja ette ja siis alles istuvad rooli õpilased. Sõidutunni ajal näidatakse õpilastele ette, kuidas kehtivad teooriatunnis käsitletud põhimõtted realses elus. Rõhku pannakse erinevate teekatete pikisidusteguritele, juhi reageerimisajale, olukorrakiiruse valikule ning õigele äkkpidurduse tehnikale. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: arvestatud/mittearvestatud
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ei ole
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

Teema 23	Juhi esmaõppe käigus omandatud sõiduoskuste kontroll
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava esmaõppe algastme sõiduõppesse
Kohustuslike sõidutundide arv (sõiduoskuste kontroll)	1 sõidutund (teema 23)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe teemad 1 - 19 (v.a. teemad 4 ja 15, mille läbimine ei ole kohustuslik)
Aine lühikirjeldus	Tegemist on sõiduoskuste kontrolliga. Õpilane peab näitama kõiki 1, 2 ja 3 mooduli sõiduõppe raames omandatud teadmisi ja oskusi.
Aine üldeesmärgid	Kontrollida, kas õpilane on valmis juhtida autot iseseisvalt ja kas tema oskused vastavad MKM määruses nr 58 toodud nõuetele ("Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded"), anda õpilasele ettekujutuse riiklikust sõidueksamist
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab juhtida autot ohutult ja iseseisvalt, järgides liiklusreegleid • teab oma nõrgemaid külge • omab ettekujutust riiklikust sõidueksamist
Õppimise korralduslikud alused	Sõiduoskuste kontroll koosneb kahest osast: <ul style="list-style-type: none"> • sõiduoskuste kontroll • sõiduoskuste analüüs (k.a. vigade arutelu ja analüüs)
Tegevused ja	Sõiduoskuste kontrolli käigus kontrollib õpetaja õpilasele

meetodid õpiväljundite saavutamiseks	sõiduuskusi, andes talle ülesandeid (nt. ringiliiklusega ristmiku läbimine, vasakpööre, külgparkimine jms). Kommentaarid ja soovitusel antakse sõidutunni lõpus, kui sõiduosa saab läbi. Eraldi rõhku pannakse liiklusohutusele ja keskkonna sõbralikule sõidustiilile. Õpetaja sekkub juhtimisesse ainult ohtliku olukorda vältimiseks. Sellisel juhul loetakse kontroll mitteläbituks ja arutletakse tekkinud liiklusolukorda. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas eelmiste ainete eesmärgid on saavutatud (siin peetakse silmas aineid S1.1 – S3.3). Õpetaja võib esitada õpilasele ka lisaküsimusi. 45 minutilise sõidu ajal tohib õpilane eksida maksimaalselt 3 korda. Liiklusohutliku olukorra tekkimise juhul loetakse sõiduuskuste kontroll mitteläbituks. Hindamissüsteem on sooritatud/mittesooritatud.
Hindamiskriteeriumid	Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ei ole
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Ei ole

PT	Pimeda ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava teooriaõppe pimeda ajal sõiduki juhtimise koolitusse
Koolituse maht	1 kohustuslik tund (praktikum)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe 1 mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Pimeda ajal sõites tuleb osata valida sõidukiirus, mis võimaldab sõiduki peatada nähtavuse piires. Omandatakse tulede kasutamisega seotud reeglid. Näidatakse nähtavust erinevate tuledega vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites; millised on juhi võimalused erineva sõidukiiruse puhul ohu märkamisel tegutseda; kuidas muuta teel seisev sõiduk ja sõiduki ümber toimetavad inimesed teistele liiklejatele nähtavaks. Teooriaõppe ja praktikum viiakse läbi muuks liikluseks suletud valgustamata alal või õppesõiduväljakul. Õpet on võimalik läbida nõuetele vastaval simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimeda ajal sõitmisega seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatamise korral; • mõistab, et pimeda ajal on nähtavus palju halvem kui valge

	<p>ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega • saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest, ohtudest
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tulede kasutamine ning sõidukiiruse valimine lähtudes nähtavusest • pimedal ajal autost väljumine ning sellega seotud ohud, • käitumine vähekaitstud liiklejate suhtes ning kaasaegsed aktiivse ohutuse süsteemid
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	<p>Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodut. Praktikum on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Õpilastel aidatakse aru saada, kuidas nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras (nt valima sõidukiirust), küsitakse nende arvamust, arutletakse seda ning tehakse koos järeldusi.</p>
Hindamismeetodid	Õpetaja kontrollib teadmisi praktikumi käigus
Hindamiskriteeriumid	<p>Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Kontrollitakse õpilase teadmisi järgmistel teemadel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tulede kasutamine • ohutu sõidukiiruse valik • peatumine, parkimine, hädapeatumine pimedal ajal • autost väljumine pimedal ajal • vähekaitstud liiklejate ohutuse tagamine <p>Õpilase teadmiste hinnates, on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.</p>
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Ei ole

PS	Pimedal ajal sõiduki juhtimine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava sõiduõppe pimedal ajal sõiduki juhtimise koolitusse
Koolituse maht	Vähemalt 1 kohustuslik sõidutund
Kohustuslike	1 tund (teema 22)

sõidutundide arv	
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud sõiduõppe 2. mooduli õppeained.
Aine lühikirjeldus	Harjutatakse teooriaõppes (praktikumis) ”Pimeda ajal sõiduki juhtimine” õpitut tavalikkusega teel – tulede õiget kasutamist möödasõidul ja vastastikusel kohtumisel ning peatumisel, oludele vastava sõidukiiruse valikut, tähelepanu suunamist jms. Sõiduõpe on võimalik läbida ka nõuetele vastaval simulaatoril.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused pimeda ajal sõiduki juhtimiseks vajalike oskuste kujunemiseks ja pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohtude mõistmiseks. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks juhtida sõidukit pimeda ajal oludele vastava sõidukiiruse ja ohutu piki- ja külgsuunahega.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab tulede õige kasutamisega parandada juhi nähtavust ja oma sõiduki teistele paremini märgatavaks teha; • mõistab oludele vastava sõidukiiruse valiku vajadust; • teab pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud ohte; • oskab oma käitumisega vähendada pimeda ajal sõiduki juhtimisega seotud riske; • tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud sõiduki juhtimisega pimeda ajal ning oskab oma käitumises nendega arvestada
Õppimise korralduslikud alused	<p>Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tulede kasutamine ning sõidukiiruse valimine lähtudes nähtavusest • pimeda ajal autost väljumine ning sellega seotud ohud, • helkuri ja ohutusvesti kasutamine
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutund algab helkuri ja ohutusvesti õige kasutamise näitamise ja tulede vahetamisest liikumatus autos. Käsitletakse ka tulesid, mis peavad põlema pimeda ajal peatatud, pargitud ja hädapeatanud autol. Edasi on sõidutund ülesehitatud nii, et õpetaja ei ütle õpilasele ette, mida ta tegema peab, kontrollib teooriatunnis omandatud teadmisi ja annab omalt poolt soovitusi. Suuremat rõhku pannakse õigeaegsele tulede vahetusele ja ohutu sõidukiiruse valikule. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Kontrollitakse õpilase valmidust ja oskust ohutult tegutseda pimeda ajal sõites. Hindamissüsteem on: arvestatud/mittearvestatud
Hindamiskriteeriumid	Lähtudes aine üldeesmärkidest ja MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”, otsustab õpetaja, kas õpilane sai talle sõidutunni ajal antud ülesannetega hästi hakkama või peab sõidutundide arvu suurendama. Hindab õpilase oskusi:

	<ul style="list-style-type: none"> • tulede kasutamises • ohutu sõidukiiruse valikus • pimedaja seotud ohtude hindamises <p>Õpilase teadmiste hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.</p>
Iseseisva töö sisu	Ettevalmistus sõidutunniks - konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole
Juhendaja roll	Sõita õpilasega samades tingimustes ja harjutada tulede vahetust ning õige olukorral kiiruse valikut.

LT 1	Keskkonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes.
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse
Lõppastme koolituse teooriaõppe maht	4 kohustuslikku tundi
Aine maht	Vähemalt 3 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud algastme koolituse õppeained ja algastme pimedaja seotud ohtude hindamises
Aine lühikirjeldus	Aine raames arutletakse kuidas liiklusõnnetuse peamistest põhjustest tingitud õnnetusi ära hoida. Liiklusõnnetuste peamisteks põhjusteks, mis on otseseks ohuks liiklusohutusele, on lubatud sõidukiiruse ületamine, joobes juhtimine, riskeeriv sõidustiil, turvavarustuse mittekasutamine ja agressiivsus liikluses. Lisaks avaldavad mõju juhtimisele ja on liiklusõnnetuste põhjusteks juhi isiksuseomadused, elustiil, motivatsioon ja seadusekuulekus. Samuti on olulisteks teguriteks eakohane riskikäitumine ja vähene juhtimiskogemus (alla 24 a juhid).
Aine üldesmärgid	Luu õpikeskkond, kus kujuneb või süveneb arusaam säästliku, ohutu ja teiste liiklejatega arvestava sõiduviisi eelistest. Luuakse eeldused enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavatest riskidest teadlikuks saamiseks ja oskuste kujunemiseks nendega oma käitumises arvestada.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab ohte suurendavaid tegureid liikluses; • mõistab säästliku, ohutu ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi eeliseid; • teab, millest sõltub tee ja ratta vaheline haardumine; • tajub ja teab enda isikuga seotud liikluskäitumist mõjutavaid nõrku külgi, ning oskab oma käitumises nendega arvestada; • on rohkem motiveeritud sõitma säästlikult, ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt
Õppimise korralduslikud alused	Õpetaja peab loengut projektoriga varustatud õppeklassis. Loengumaterjal on MS Powerpoint formaadis.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja

saavutamiseks	otsusteni. Tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemustest. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse ning tehakse koos järeldusi. Parema ettekujutuse peatamisteedonna pikkust mõjutavatest teguritest annab ka loengus kasutatav videomaterjal.
Hindamismeetodid	Õpetaja kontrollib teadmisi loengu käigus
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

LT 2	Libedasõidu riskivältimise praktikum
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse teooriaõppesse
Lõppastme koolituse teooriaõppe maht	4 kohustuslikku tundi
Aine maht	Vähemalt 1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud esmaõppe algastme koolitus ja algastme pimedaja koolitus ning väljastatud esmane juhiluba
Aine lühikirjeldus	<p>Et juht oleks võimeline valida oludele vastava sõidukiiruse ja teaks kui palju tuleb sõites enda ümber ruumi hoida, peab teadma millised on juhi võimalused äkkolukorras käituda (sõiduk seisma jätta, takistusest ümber põigata, juhitud taastada). Praktikum käigus näitlikustatakse, et juhi võimalused äkkolukorras tegutseda sõltuvad sõiduki sõidukiirusest ja tehnilisest seisundist, juhi oskusest pidurdada, reageerimiskiirusest, teoludest jms. Praktikum viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul või selleks kohandatud simulaatoril ja võimalusel selleks kohandatud turvahallis, mis on sisustatud erinevate liiklusalade simuleerivate vahenditega. Praktikum viiakse läbi soovitatavalt rühmaõppena. Rühma maksimumsuurus on 12 õpilast.</p> <p>Praktikumi käigus analüüsitakse peatamisteedonna sõltuvust sõidukiirusest, juhi oskustest, sõiduki iseärasustest, pidurdamise viisist, teekatteiseärasustest jms ning mida tuleb arvestada oludele vastava sõidukiiruse valikul. Lisaks analüüsitakse kui suurt piki- ja külgevahet tuleb hoida ohutuse tagamiseks.</p>
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused arusaamise kujunemiseks, et lihtsam juhtida ohutult ja teiste liiklejatega arvestavalt kui võtta midagi ette äkkolukorras ohutuse taastamiseks, sest juhi võimalused tegutseda äkkolukorras on vähesed. Näidata, et blokeeritud rattaga sõiduk ei ole juhitud ning peatamisteedonna pikkus sõltub sõidukiirusest ja teekatte iseärasustest. Lisaks näidata, et sõidukit ei saa hetkega seisma jätta ja seepärast tuleb sõites enda ümber hoida piisavalt ruumi, sest kui ruumi on vähe, siis tuleb vähendada kiirust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane:

	<ul style="list-style-type: none"> • teab kui palju kulub aega ja ruumi, et sõiduk peatada; • mõistab, et väiksemgi sõidukiiruse suurendamine või vähendamine mõjutab oluliselt juhi võimalusi sõiduk peatada; • mõistab, et libedal teel on pidurdustekond palju pikem kui kuival asfaldil; • mõistab, et sõltuvalt ilmaoludest ja teekatete erinevusest on pidurdustekonna pikkus erinev; • omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega.
Õppimise korralduslikud alused	Praktikum viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul turvahallis ja/või selleks kohandatud simulaatoril. Märge praktikumi läbimise kohta tehakse õpingukaardisse.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Seletatakse lahti aine lühikirjelduses toodud. Tund on ülesehitatud nii, et õpetaja esitaks õpilastele suunavaid küsimusi. Selliselt hoitakse õpilaste tähelepanu ja suunatakse neid õigete järelduste ja otsusteni. Tuuakse näiteid, küsitakse õpilaste kogemustest. Jooniste ja piltmaterjali abiga aidatakse õpilastel kujutada ette, et nad peavad tegutsema konkreetsetes olukorras, küsitakse nende arvamust, arutletakse ning tehakse koos järeldusi. Parema ettekujutuse peatamistekonna pikkust mõjutavatest teguritest annab ka loengus kasutatav videomaterjal.
Hindamismeetodid	Õpetaja kontrollib õpilaste teadmisi praktikumi käigus
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 "Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded". Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

LS 1	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse
Lõppastme koolituse sõiduõppe maht	Vähemalt 2 sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund (teema 24)
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud lõppastme koolituse teooriaõppe õppeaine „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine. Käitumine libedates teeoludes“ teema „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine“ või teema „Käitumine libedates teeoludes“
Aine lühikirjeldus	Õpilane ja õpetaja otsivad koostöös võimalusi süvendada keskkonda säästvat, riske vältivat ja teisi liiklejaid arvestavat sõiduviisi. Aine koosneb sõidu hindamise, tagasiside ning keskkonda säästva, riskevältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamise etapist. Sõiduõppes mõõdetakse keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud aega ja keskmist kiirust. Kui õpilasel on võimalus ja soov, siis sõidutund viiakse läbi õpilase autoga ja oma vastutusel. Kui õpilase autol ei ole seadmeid, mille abil mõõta keskmist kütuse kulu, sõiduks kulunud

	aega ja keskmist kiirust, viiakse sõidutund läbi autokooli õppesõidukiga.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvenemiseks ja realistlikku arusaamise kujunemiseks isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • omab realistlikku arusaama isiklikest, sõiduki juhtimisega seotud käitumisharjumustest; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejaid arvestavalt.
Õppimise korralduslikud alused	Aine jaguneb järgmisteks alateemadeks: <ul style="list-style-type: none"> • võimaluste otsimine keskkonda säästvat, riske vältivat ja teisi liiklejaid arvestavat sõiduviisi süvendamiseks • keskkonda säästva sõiduviisi harjutamine • sõidu hindamine ja tagasiside
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Sõidutund on ülesehitatud nii, et õpetaja annab õpilasele tagasisidet mitte ainult tunni lõpus, vaid ka selle käigus. Säästliku sõidustiili põhimõtteid kontrollitakse „katseeksituse meetodiga“, jälgides hetkelist kütuse kulu. Suurt rõhku pannakse ohutuse tagamisele. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: arvestatud/mittearvestatud
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ei ole
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

LS 2	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamise
Koht õppekavas	Aine kuulub õppekava lõppastme koolituse sõiduõppesse
Lõppastme koolituse sõiduõppe maht	Vähemalt 2 sõidutundi.
Kohustuslike sõidutundide arv	Vähemalt 1 sõidutund (teema 25)

Aine läbimise eeltingimused	Läbitud lõppastme koolituse teooriaõpe „Säästliku ja keskkonnasõbraliku ning teisi liiklejad arvestava sõiduviisi süvendamine. Käitumine libedates teeoludes“ ja libedasõidu riskivältimise praktikum
Aine lühikirjeldus	<p>Sõidutunnid viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul vahetult peale lõppastme koolituse teooriaõppe „Libedasõidu riskivältimise praktikum“ läbimist.</p> <p>Sõidutunnis analüüsitakse peatamisteede sõltuvust sõidukiirusest, juhi oskustest, sõiduki iseärasustest, pidurdamise viisist, teekatete iseärasustest jms. Ühtlasi asjaolusid, mida tuleb arvestada oludele vastava sõidukiiruse valikul ning kui suurt piki- ja külgvahet tuleb hoida.</p> <p>Sõidutunnis harjutatakse äkkpidurdamist, kurvis sõitmist ja seal pidurdamist ning takistusest ümberpõikamist pidurdamisega ja pidurdamiseta.</p>
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused oma võimete/oskuste ja toimetuleku võimaluste hindamiseks äkkolukorras käitumiseks ning mõistmaks, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud. Lisaks luua eeldused motivatsiooni suurenemiseks juhtida sõidukit keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejad arvestavalt.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omab realistlikku arusaama isiklikest, äkkolukorras toimetulekuks vajalikest oskustest ja võimalustest; • oskab äkkpidurdada; • teab, kuidas kasutada takistusest ümberpõikamiseks vajalikke tehnikaid; • oskab valida vastavalt tee olukorrale ja -trajektoorile erinevaid pidurdamistehnikaid ja mõistab sõiduki juhitavust pidurdusprotsessi vältel; • mõistab, et juhi võimalused äkkolukorras midagi ette võtta ohutuse taastamiseks on piiratud; • on rohkem motiveeritud sõitma keskkonda säästvalt, riske vältivalt ja teisi liiklejad arvestavalt.
Õppimise korralduslikud alused	Sõidutunnid viiakse läbi libedasõidu õppeväljakul vahetult peale lõppastme koolituse teooriaõppe „Libedasõidu riskivältimise praktikum“ läbimist.
Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks	Harjutatakse aine lühikirjelduses toodut. Rõhku pannakse erinevate teekatete pikisidestusteguritele, juhi reageerimisajale, olukorrakiiruse valikule ning õigele äkkpidurduse tehnikale. Tunni lõpus tehakse lühianalüüs, kus tuuakse välja antud teema raames õpilase tugevamad ja nõrgemad küljed, tehakse järeldused.
Hindamismeetodid	Otsustatakse, kas õpilane sai oma ülesannetega hakkama ja kas aine eesmärgid on saavutatud. Hindamissüsteem on: arvestatud/mittearvestatud
Hindamiskriteeriumid	Kontrollitakse õpilase teadmisi käsitletud teemadel. Hinnates õpilaste õpiväljundeid, lähtutakse MKM määrusest nr 58 “Mootorsõiduki juhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalased kvalifikatsiooninõuded”. Õpilase teadmisi hinnates on oluline, et õpetaja ja õpilase hinnangud

	langeksid kokku.
Iseseisva töö sisu	Ei ole
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

Lisa 1. Teooriatundide teemad

Teema number	Teema nimi	Minimaalne teooriatundide arv
Moodulid		
T1	Moodul 1	Õppetunde 10
T1.1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkides	0.5
T1.2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	0.5
T1.3	Liiklus kui süsteem	4
T1.4	Teiste liiklejatega arvestamine	1
T1.5	Ohutu liiklemise põhimõtted	1
T1.6	Sõiduki turvalisus	1
T1.7	Inimene sõidukijuhina	2
T2	Moodul 2	Õppetunde 10
T2.1	Sõidu alustamine ja sõiduki asukoht sõites	2
T2.2	Sõidujärjekord sõites	3
T2.3	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	1,5
T2.4	Sõiduki peatumine ja sõidu lõpetamine	1,5
T2.5	Käitumine liiklusõnnetuse korral	2
T3	Moodul 3	Õppetunde 7
T3.1	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	1
T3.2	Sõidu planeerimine riski vältimise eesmärgil	1
T3.3	Keskkonda säästev sõiduki kasutamine	1
T3.4	Sõiduki juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	2
T3.5	Peatamistekonna pikkust mõjutavad tegurid ja riskide ennetamine	2
	Kolm moodulit kokku:	27
Pimeda ajal sõiduki juhtimine		

PT	Pimeda ajal sõiduki juhtimine	1
Teadmiste kontroll		
T3.6	Arvestustöö	2
Kokku esmaõppe algastmes		30
Riiklikud eksamid. Esmase juhiloa saamine		
Juhi esmaõppe lõppastme koolitus		
LT1	Keskonda säästev, ohutu ja teisi liiklejaid arvestav mõtteviis. Käitumine libedates teeoludes	3
LT2	Libedasõidu riskivältimise praktikum	1
Kokku lõppastme koolituses		4

Lisa 2. Sõidutundide teemad

Teema number	Teema nimi	Minimaalne sõidutundide arv
Algastme koolitus		
Moodul 1		
1	Juhi tööasend ja turvavarustus	1
2	Sõiduki käsitlemine	1
3	Sõit individuaalprogrammi järgi 1 mooduli raames	
4	Sõiduuskuste kontroll 1 mooduli raames	1
Moodul 2		
5	Sõit vähese liiklusega teedel	2
6	Reguleerimata ristmike ületamine	1
7	Lihtsamate reguleeritud ristmike ja raudteeülesõidukohtade ületamine	1
8	Peatumine ja parkimine	2
9	Keerulisemate reguleeritud ristmike ületamine	1
10	Eri radade kasutamine	1
11	Sõit trammiteega teedel	1
12	Sõit intensiivse liiklusega teedel	1
13	Ringliiklusega ristmike ületamine	2
14	Maanteeõit	2
15	Sõit individuaalprogrammi järgi 2 mooduli raames	
16	Sõiduuskuste kontroll 2 mooduli raames	1

Moodul 3		
17	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	1
18	Sõiduki juhtimine planeeritud teekonnal	2
19	Keskkonda säästev sõiduki juhtimine	2
20	Sõit individuaalprogrammi järgi 3 mooduli raames	
21	Algastme libedasõidu harjutuste sooritamine	1
	Kolm moodulit kokku:	vähemalt 24
Pimeda ajal sõiduki juhtimine		
22	Pimeda ajal sõiduki juhtimine	
Sõiduuskuste kontroll		
23	Juhi esmaõppe käigus omandatud sõiduuskuste kontroll	1
	Kokku esmaõppe algastmes:	vähemalt 26
Riiklikud eksamid. Esmase juhiloa saamine		
Lõppastme koolitus		
24	Keskkonda säästva, riske vältiva ja teisi liiklejaid arvestava sõiduviisi süvendamine.	1
25	Libedasõidu riskivältimise harjutuste sooritamine	1
	Kokku lõppastme koolituses:	vähemalt 2